

Työfysioterapia uusiksi – työhyvinvointia työssä uudistumalla

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Kehittämishankkeessa uudistettiin Helsingin kaupungin työterveyskeskuksen (Tyke) työfysioterapiapalveluita ja niissä tarvittavaa osaamista. Tavoitteena oli selkiyttää työfysioterapian toimintakonsepti sekä vahvistaa työfysioterapeuttien asiantuntija-asemaa organisaatiossa. Työtä uudistamalla haluttiin parantaa työfysioterapeuttien työn tavoitteellisuutta, mielekkyyttä ja työhyvinvointia.

Toteutuksen vaiheet

Ensivaiheessa (kevät 2012) analysoitiin työtä ja yksikön nykyistä toimintatapaa muutospajamenetelmällä Kirsti Launiksen vetämänä sekä suunniteltiin uusi toimintakonsepti, johon hankkeella tähdätään (kehittävän työntutkimuksen menetelmät). Lisäksi sovittiin kehittämiskokeilut, joiden avulla uutta toimintakonseptia testattiin ja hiottiin. Kehittämismenetelmien käyttö oli osa työfysioterapeuttien oppimisprosessia.

Syksyllä 2012 suunniteltiin kokeilujen sisällöt ja toteutus, kartoitettiin koulutustarpeita piloteissa tarvittavan erityisosaamisen varmistamiseksi, sovittiin koulutusohjelma sekä käynnistettiin koulutukset. Tämä toteutettiin syksyn 2012 ja kevään 2013 aikana yhteisinä työpajoina yhdessä Työterveyslaitoksen asiantuntijoiden kanssa.

Kehittämiskokeilussa tarvittavien työvälineiden ja –käytäntöjen suunnittelussa hyödynnettiin ergonomiasta, työfysioterapiasta ja käytettävyydestä tehtyä tutkimusta ja käytettyjä menetelmiä. Näin vahvistettiin työfysioterapeuttien osaamista valittujen teemojen osalta.

Keväällä 2013 sovitut pilottihankkeet toteutettiin. Näillä kehittämiskokeiluilla testattiin alussa ideoitua toimintakonseptia, kehittämisideoita ja uutta opittua käytännössä. Lisäksi kokeilujen tulokset ja vaikuttavuus arvioitiin Työterveyslaitoksen arviointimatriisin avulla.

Syksyn 2013 aikana aloitettiin prosessien kuvaaminen toimintajärjestelmään, palveluiden tuotteistaminen sekä sovittiin uusien palveluiden tiedotuksesta ja jalkauttamisesta organisaatioon tammi-helmikuun 2014 kuluessa.

Menetelmät

Koko hanke on toteutettu osallistuvaa toimintatapaa hyödyntäen. Menetelminä käytettiin osallistujien haastattelua, muutospajoja, työpajoja, parityöskentelyä ja mentorointia.

Tulokset

Kokeilujen pohjalta työfysioterapeuttien toimintakonsepti muotoiltiin uudelleen pilottikokeilujen ja Tyken strategian pohjalta. Uudet palvelut ja toimintatavat perustuvat työfysioterapian, liikuntaelinsairauksien sekä ergonomian tutkimus- ja kehittämishankkeista saatuun vaikuttavuusnäyttöön. Hankkeessa luotu pohja tukee työhyvinvointia myös tulevan muutosprosessin aikana.

Johtopäätökset

Onnistuneen muutoshankkeen perustana on osallistujien ymmärrys muutoksen tarpeellisuudesta. Alkuanalyysi antoi selkeää suunnan hankkeelle ja sitoutti osallistujia.

Selkeä vaiheistus ja tulostavoitteet jäntevöittävät projektin etenemistä. Osatavoitteiden saavuttaminen ylläpiti motivaatiota. Suunnitelmien vieminen käytäntöön onnistuu, kun hankkeen vetovastuu on omassa organisaatiossa, ja kaikki ottavat vastuun sovitusta. Työ tuntuu mielekkäältä, kun tiedetään, että muutos on oikeasti tapahtumassa. Työn tavoitteiden selkeytyminen, oman asiantuntemuksen vahvistuminen ja mahdollisuus osallistua oman työn kehittämiseen parantavat työhyvinvointia.

Hankkeen toteuttajien tiedot

Tuija Toikka, Helsingin kaupungin Työterveyskeskus, (09 310 3341977) tuija.toikka@hel.fi

Kirsti Launis, (040 5828955) kirsti.launis@helsinki.fi

Irmeli Pehkonen, Työterveyslaitos, (030 4742415), Irmeli.Pehkonen@ttl.fi

Nina Nevala, Työterveyslaitos, (030 4742277), Nina.Nevala@ttl.fi

Rauas-Huuhtanen Sirpa, Työterveyslaitos (030 474 7021), Sirpa.Rauas-Huuhtanen@ttl.fi

Lehtelä Jouni, Työterveyslaitos

Irmeli Pehkonen, Nina Nevala, Rauas-Huuhtanen Sirpa, Lehtelä Jouni